

Spis treści

Wprowadzenie

Pedagogiczna baśń o rywalizacji, czyli zachęta do pogłębionego namysłu nad tym, dokąd <i>homo aemulus</i> prowadzi swoje dzieci	7
---	---

Rozdział 1

O kilku znaczeniach rywalizacji ważnych w namyśle nad jej wychowawczą rolą

1.1. Rywalizacja jako wewnętrzny napęd ludzkiej aktywności	19
1.2. Rywalizacja jako zachowanie – cecha <i>homo aemulus</i> – atrybut jego kultury	32
1.3. Rywalizacja jako narzędzie wywierania wpływu na innych ludzi i siebie	46

Rozdział 2

O rywalizacji w wychowaniu i jej wymykaniu się spod kontroli rozumu

2.1. O prowadzeniu uczniów ku wyżynom doskonałości z potęgą rywalizacyjnego żywiołu w zaprzęgu	49
2.2. O tym, jak badacze sto lat chwyтали doskonającą moc rywalizacji siecią naukowej racjonalności	69
2.3. O wychowaniu w duchu rywalizacyjnego sukcesu po obu stronach Oceanu, w mroku żelaznej kurtyny oraz oślepiającym blasku uwolnionego rynku	85

Rozdział 3

Opowieści uczniów pewnego gimnazjum o rywalizacji w ich życiu codziennym – w opracowaniu rozumiejącego słuchacza

3.1. Wprowadzenie metodologiczne. O rozmowach z uczniami i dążeniu do zrozumienia ich opowieści	115
3.2. O rywalizacji i jej rodzajach	120
3.3. O torach wyścigowych szkolnego życia i wznoszeniu się po drabinie społecznej do „elity szkoły”	126
3.4. O uwarunkowaniach angażowania się w rywalizację	142
3.5. O dobrej i złej rywalizacji oraz przejmowaniu ich mocy pod kontrolę własnego umysłu	148
3.6. O chorej rywalizacji oraz jej zapobieganiu	160
3.7. Uczniowskie bilansowanie korzyści i kosztów rywalizacji	169

Rozdział 4

Rywalizacja szkolna młodzieży i jej konsekwencje wychowawcze – „mędrca szkiełkiem i okiem”

4.1. Wprowadzenie metodologiczne. O tym co, jak i dlaczego badano ilościowo	173
4.2. Zaangażowanie rywalizacyjne młodzieży w dziedzinie przodowania w nauce	177
4.3. Zaangażowanie rywalizacyjne młodzieży w zakresie prestiżu wśród kolegów szkolnych	182
4.4. Poczucie krzywdy uczestników rywalizacji	192
4.5. Skumulowany efekt uboczny rywalizacyjnego dopingu w edukacji	194
4.5.1. Narastanie agresywności młodzieży	195
4.5.2. Zaangażowanie w rywalizację szkolną – poczucie krzywdy – agresja i... <i>da capo al fine</i>	201
Bibliografia	207
Aneks	213